

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/223/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116209438
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7116209438.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Imricha Volkaia v právnej veci navrhovateľa - manžela Ing. Y. X. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v M. na ul. R. č. X zastúpeného JUDr. Jolanou Fuchsovou advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Štúrovej č. 20 a manželky navrhovateľa Ing. P. X. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v M.Š. na ul. R. č. X zastúpenej Advokátskou kanceláriou Prof. JUDr. Jána Klučku CSc. advokáta so sídlom v Košiciach Ku potoku č. 4 v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: 1. G. X.Š. nar. X.X.XXXX a 2. G. X. nar. XX.X.XXXX zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice na čas po rozvode, o odvolaní oboch účastníkov navrhovateľa aj manželky navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 4.4.2018 č.k. 11P 56/2016-370 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o určení výživného a úprave styku na čas po rozvode.

M e n í rozsudok v napadnutom výroku o zastúpení a správe majetku maloletých detí tak, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok sú oprávnení obaja rodičia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom manželstvo účastníkov konania uzatvorené dňa 28.4.2001 zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Košice I, vo zväzku 116, ročník 2001, strana 25, porad. č. 130 rozviedol. Na čas po rozvode mal. G. X., nar. X.X.XXXX a G. X., nar. XX.X.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať majetok. Otca zaviazal prispievať na výživu mal. G. X., nar. X.X.XXXX sumou 320 € mesačne a G. X., nar. XX.X.XXXX sumou 280 € mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti rozsudku. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. G. nasledovne: každý páry týždeň v sobotu od 9:00 hod. do 19:00 hod., každý páry rok od 24.12. od 10:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod., každý nepáry rok od 31.12. od 10:00 hod. do 1.1. do 18:00 hod., každé letné prázdniny v mesiaci od 1.7. od 9:00 do 7.7. do 18:00 hod. v mesiaci august od 1.8. od 9:00 hod. do 8.8. do 18:00 hod., každý páry rok počas jarných prázdnin od pondelka od 9:00 hod. do stredy do 18:00 hod. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. G. nasledovne: každý páry týždeň od piatku od 16:00 do nedele do 18:00 hod., každý páry rok 24.12. od 10:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod., každý nepáry rok od 31.12. od 10:00 hod. do 1.1. do 18:00 hod., každé letné prázdniny v mesiaci júl od 1.7. od 9:00 hod. do 14.7. do 18:00 hod., v mesiaci august od 1.8. od 9:00 hod. do 14.8. do 18:00 hod., každý páry rok počas jarných prázdnin od pondelka od 9:00 hod. do soboty do 18:00 hod., každý Veľkonočný pondelok od 10:00 hod. do 19:00 hod.. Otec maloleté deti prevezme v stanovené dni a hodiny pred bytom matky, kde mu táto deti odovzdá a vráti jej ich na tom istom mieste v stanovený deň a hodinu. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a štátu náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutých výrokoch o určení výživného tak, že určí výživné pre mal. G. 200 € mesačne a mal. G. 150 € mesačne a vo výroku o zastupovaní a spravovaní majetku maloletých detí tak, že obaja rodičia budú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Poukázal na to, že aktuálna rozhodovacia prax súdov je taká, že v prípade zverenia maloletých detí jednému z rodičov sú naďalej obaja oprávnení ich zastupovať a spravovať ich majetok, pretože len takýto výrok zodpovedá zákonnej úprave, podľa ktorej rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa a zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie sú spôsobilé. Rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou a zasiahnuť môže súd výlučne z dôvodov uvedených v § 38 Zákona o rodine. Zo strany matky nebol tvrdený, ani preukazovaný nijaký dôvod, ktorý by mal viesť k obmedzeniu jeho zákonného práva maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. S výrokom o určení výživného prejavil nesúhlas z toho dôvodu, že súdom určené výživné je neprimerané jeho možnostiam a potrebám detí. Poukázal na to, že jeho príjem bol zistený za posledných 12 mesiacov v sume 2.408,78 € a príjem za jednotlivé obdobie, teda jeho prehľad končí novembrom 2017 a v bode 64. napadnutého rozsudku súd konštatuje, že jeho priemerný mesačný príjem činí 2.577 €. Z uvedeného je zrejmé, že rozsudok v časti ustálenia jeho príjmu je zmätočný a arbitrárny. Súd nesprávne vyčíslil jeho priemerný mesačný príjem za posledných 12 mesiacov, z ktorého pri určení výživného vychádzal. Rozsudok bol vyhlásený v apríli 2018 a rozhodujúcim obdobím pre určenie príjmu malo byť obdobie od apríla 2017 do marca 2018, preto zistenie jeho príjmu, pričom ak súd mal zistený príjem naposledy k mesiacu november 2017, je nesprávny. Uviedol, že napriek tomu, že potvrdenia o jeho príjme za posledných 12 mesiacov sú v spise, z opatrnosti ich opäť predkladá a z nich je zrejmé, že činí od 2.217,22 € mesačne (apríl 2017 2.604,04 €, v máji 2017 2.143,66 €, jún 2017 2.185,93 €, júl 2017 2.328,55 €, august 2017 2.269,98 €, september 2017 2.114,61 €, október 2017 2.143,66 €, november 2017 2.157,69 €, december 2017 2.119,73 €, január 2018 2.154,75 €, február 2018 2.164,41 €, marec 2018 2.219,58 €). Z uvedeného vyplýva, že v priemere za obdobie od apríla 2017 do marca 2018 mesačne na výplatu obdržal sumu 2.104 €. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd pri určení výživného vychádzal z výrazne vyššieho čistého priemerného mesačného príjmu, než aký reálne dosahuje. Z toho dôvodu je nepochybné, že určené výživné je neprimerané. Súdom stanovené výživné v celkovej sume 600 € je neprimerané aj pri súdom nesprávne zistenom priemernom mesačnom príjme 2.400 €, resp. 2.577 € po zohľadnení jeho výdavkov vrátane splátok úveru 516,37 €, druhý úver s mesačnou splátkou 332,32 € je už splatený. Súdom určené výživné je neadekvátne nejasne stanovenému príjmu 2.400 €, resp. 2.577 € a je neadekvátne aj jeho skutočnému príjmu za obdobie posledného roka 2.104 €. Zásadným pochybením súdu pri určení výživného je v rozpore s teoretickými princípmi konštatovanými v bode 61. napadnutého rozsudku a nezohľadnil fakt, že deťom poskytuje výživné v podobe bývania, pretože hradí náklady spojené s bytom, v ktorom žijú v mesačnej sume 120 € pre všetkých 4 členov rodiny a z toho na deti pripadá polovica, ktorá skutočnosť medzi účastníkmi bola nesporná a matka plní vyživovaciu povinnosť voči deťom jednak formou osobnej starostlivosti, ako aj zabezpečením bývania deťom, čo však nie je pravda. Pri zohľadnení plnenia výživného vo forme bývania malo nevyhnutne byť výživné vo forme finančného platenia určené nižšou sumou.

3. Matka podala odvolanie proti napadnutým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie o určení výživného a úprave styku z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, preto navrhuje napadnuté výroky zmeniť, alternatívne zrušiť rozsudok a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Konštatuje, že konajúci súd na základe ňou predložených dôkazov nedostatočne určil výšku výživného pre maloleté deti, pretože mesačné výdavky detí vyčíslila na sumu 717 € pre mal. G. a sumu 402 € pre mal. G., ktoré uhradza výlučne ona a doložila to aj výpismi z účtu. Uviedla, že navrhovateľ od februára 2017 len čiastočne prispieval na výživu detí a nie v rozsahu, ktorý deklaroval predloženým vyčíslením výdavkov na deti a bývanie, v ktorom uvádzal výdavky, ktoré hradil od septembra 2016 do januára 2017, t.j. do času, kým neopustil spoločnú domácnosť. Od februára 2017, odkedy nežijú v spoločnej domácnosti uhradil podľa predložených výpisov z účtu školskú jedáleň pre mal. G. a G. za mesiace marec a jún 2017 spolu 80,77 €, radu rodičov pri základnej škole vo februári 2017 30 €, školský klub pre mal. G. od februára 2017, hudobnú školu pre mal. G. a mal. G. za mesiac február a marec 2017 spolu 99 €, za výtvarný a tanečný krúžok pre mal. G. neuhradil od februára nič a od septembra 2017 sa žiadnym spôsobom na ich výžive nepodieľa. Napriek tomu poberá prídavky na maloleté deti, aj keď ide o štátnu dávku, ktorou štát prispieva na výchovu a výživu nezaopatrených detí a rovnako si uplatňuje aj daňový bonus, čo však súd nezobral do úvahy pri rozhodovaní o výživnom. Poukázala na to, že napriek tomu, že navrhovateľ od roku 2011

pracuje pre zamestnávateľa spoločnosť SPINEA, ktorá v roku 2014 po založení spoločnosti SPINEA TECHNOLOGIES s.r.o. poverila riadením navrhovateľa, ktorý pôsobil na pozícii výkonného riaditeľa až ku dnešnému dňu, napriek tomu od roku 2016 spoločnosť mu začala znižovať jeho príjem z 3.800 € ku júnu 2017 na 2.600 €, aj keď zamestnávateľ bol s jeho výkonom spokojný a každoročne dostával a dostáva odmenu vo výške jedného platu preto je zvláštne, že príjem navrhovateľa sa rapídne zredukoval. Uviedla, že po odpočítaní všetkých nákladov pre navrhovateľa ostáva v súčasnosti suma 1.600 €, pretože jeho náklady predstavujú náklady na bývanie, inkaso, úver a stravu, pretože druhú polovicu bude povinná uhrádzať ona, čím mu po odpočítaní tejto polovice zostáva suma 1.900 €. Uviedla, že zo svojho priemerného príjmu 1.200 € po úhrade všetkých odôvodnených potrieb detí, ako aj nákladov na chod domácnosti nie je momentálne finančne schopná opustiť spoločnú domácnosť, pretože nemôže si dovoliť prenajať byť za 500 až 600 €, do ktorého by sa s deťmi presťahovala, ktorý by aspoň čiastočne zohľadňoval pomery bývania v dome, v ktorom doteraz deti žili a začať hradieť aj polovicu nákladov na dom, ktorého je spoluvlastníčka, a preto je toho názoru, že súd nezohľadnil vo výške výživného na maloleté deti skutočnosť, že aj navrhovateľ vzhľadom na svoje majetkové pomery a možnosti by sa mal podieľať na zabezpečení bývania pre maloleté deti aj po odsťahovaní z ich spoločného domu a mala by sa podieľať na zvýšených výdavkoch detí nosením zubných strojčekov, pravidelnými návštevami v ortodontii zubného lekára, za ktoré už uhradila 600 € a ešte má uhradiť 1.000 €. Poukázal na to, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodičov, to znamená, že na životnej úrovni otca detí, ktorého životná úroveň je vyššia ako jej životná úroveň, ktorá zabezpečuje plnú starostlivosť a výživu maloletým deťom bez akejkoľvek podpory navrhovateľa. Nesúhlasí s úpravou styku, pretože poukázala na nevhodné správanie navrhovateľa voči G., ktorých vzťahy sa podaním návrhu na rozvod narušili. Navrhovateľ vo vzťahu k G. naďalej vystupuje direktívne, nerešpektuje jej osobnosť, ponizuje ju, nehľadá spôsoby, ako by si k nej našiel cestu. Vo väčšom čase sa venuje G., ktorého vozí do školy, na krúžky, avšak napriek tomu, že tieto jeho túžby prezentoval v priebehu prvostupňového konania avšak ani raz ich nezrealizoval od decembra 2017, vo vzťahu k maloletým deťom ani raz o ne neprejavil záujem. Poukázala na to, že vzťah medzi mal. G. a navrhovateľom nefunguje, maloletá sa s otcom chce stretávať bez nátlaku, pretože inak je to pre ňu obrovský stres a nepokoj. Súdom upravený styk pre maloletú je nevyhovujúci, pretože navrhovateľ si k dcére nehľadá cestu, ale len navrhuje direktívne na široko upraviť styk s ktorým nemôže súhlasiť. Uviedla, že navrhovateľ ani pre mal. G. nie je najvhodnejším vzorom, pretože maloletý bol stále vystavovaný situáciám kedy navrhovateľ sa v jeho prítomnosti nevhodne vyjadruje na jej adresu, uráža ju, ponizuje ju, čo pred časom riešila aj podaním trestného oznámenia a o tejto situácii informovala kolízneho opatrovníka. Konštatovala, že navrhovateľ neberie ohľad na city a vnútorné prežívanie maloletých detí v dôsledku rozpadu rodiny, pričom navrhovateľ nemá problém si do spoločnej domácnosti priviesť aj nočnú známosť, napríklad aj v izbe mal. G.. Uviedla, že navrhovateľ trávi s maloletým iba jeden víkend v mesiaci aj napriek tomu, že by sa mu mohol venovať aj častejšie. Poukázala na to, že navrhovateľ trávi čas s mal. G. buď na rodinných oslavách, kde sa požíva alkoholický nápoj a v tom čase je terčom posmeškov zo strany navrhovateľa alebo podrobený kritike, prípadne výčitkám a v takýchto prípadoch sa maloletý necíti vždy príjemne, čo u neho vyvoláva stres. Na poslednej takejto oslave sa maloletý zúčastnil s navrhovateľom v krčme, odkiaľ ho otec doviedol domov až po 22.00 hod., čo ona považuje za nezodpovedné a nie vhodné prostredie pre trávenie času pre maloleté dieťa. Uviedla, že u G. navrhovateľ nevyvíja iniciatívu na zlepšenie ich vzťahu, tak ako aj G., ale naopak, opakujú sa situácie, kedy sa navrhovateľ vo vzťahu k G. správa nezodpovedne, napríklad nezabezpečí mu jedlo, keď ho má v osobnej starostlivosti, v dôsledku čoho u neho vznikajú zdravotné problémy, prípadne ho vodí na nevhodné miesta. Vzhľadom na uvedené navrhuje upraviť styk s G. každý tretí týždeň od piatku 16.00 hod. do nedele 18.00 hod., každý nepárny rok od 24.12. 10.00 hod. do 25.12. 16.00 hod., každý párný rok od 31.12. 10.00 hod. do 1.1. 18.00 hod., každé letné prázdniny od 1.7. 9.00 hod. do 7.7. 18.00 hod., v mesiaci august od 1.8. 9.00 hod. do 8.8. 18.00 hod., každý nepárny rok počas jarných prázdnin od pondelka 9.00 hod. do stredy 18.00 hod., každý Veľkonočný pondelok od 10.00 hod. do 19.00 hod.. V súvislosti s úpravou styku poukazuje na vyjadrenie znalca Mgr. X. M., ktorý vo svojom znaleckom posudku uviedol, že je dôležité rešpektovať primárne bezpečie, ktoré v emočne náročnej situácii deťom poskytuje blízkosť matky. Styk detí s otcom by to mal rešpektovať, čo podľa jej názoru konajúci súd pri určení styku nezohľadnil a upravil styk široko. Z uvedeného dôvodu navrhuje zmeniť rozsudok tak, že žiada zaviazat' otca prispievať na výživu mal. G. 700 € mesačne a mal. G. 600 € mesačne. Styk s mal. G. navrhuje upraviť každú tretiu sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 19.00 hod., každý nepárny rok od 24.12. 10.00 hod. do 25.12. 16.00 hod., každý párný rok od 31.12. 10.00 hod. do 1.1. 18.00 hod., každé letné prázdniny od 1.7. 9.00 hod. do 7.7. 18.00 hod., v mesiaci august od 1.8. 9.00 hod. do 8.8. 18.00 hod., každý nepárny rok počas jarných prázdnin od pondelka 9.00 hod. do stredy 18.00 hod.. Styk s mal. G. navrhuje upraviť každý tretí týždeň v mesiaci od piatku 16.00 hod. do nedele

18.00 hod., každý nepárny rok od 24.12. 10.00 hod. do 25.12. 16.00 hod., každý páry rok od 31.12. 10.00 hod. do 1.1. 18.00 hod., každé letné prázdniny v mesiaci júl od 1.7. 9.00 hod. do 7.7. 18.00 hod., v mesiaci august od 1.8. 9.00 hod. do 8.8. 18.00 hod., každý nepárny rok počas jarných prázdnin od pondelka 9.00 hod. do stredy 18.00 hod., každý Veľkonočný pondelok od 10.00 hod. do 19.00 hod..

4. Otec sa vyjadril k odvolaniu matky vo vzťahu k určení výživného a poukázal na to, že mesačné výdavky na maloleté deti deklarované matkou v sume 717 € pre mal. G. a 402 € pre mal. G. sú neprimerané potrebám detí a považuje ich za nezodpovedajúce realite. Navyše pri matkou deklarovaných celkom neprimeraných výdavkoch na mal. G. 402 € mesačne je požiadavka na mesačné výživné 600 € nelogické. Takto udávané výdavky, ktoré ako tvrdí hradí úplne sama, je absurdné v porovnaní s jej príjmom 1.200 € mesačne. V zásade len údajné výdavky matky na deti spotrebujú celý jej príjem. Okrem toho matka má výdavky so svojou osobou, ktoré by už nebola schopná pri svojom príjme hradíť. Poukázal na svoje príspevky na výživu detí za minulé obdobie, ktoré sú predmetom dokazovania v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu konanom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 18P 16/2017. Poukázal na to, že súd nemal čo tieto skutočnosti zohľadňovať pri určení výživného v rozvodovom konaní, kde sa upravuje budúce výživné a nerieši sa minulé výživné. Okrem toho skutočností uvádzané matkou sú zavádzajúce a nepravdivé. Poprel tvrdenie matky, že nezabezpečuje výživu detí žiadnym spôsobom, pretože po celý čas hradí poplatky za služby spojené s bývaním v plnej výške, teda zabezpečuje deťom bývanie a okrem toho od septembra 2017 platil väčšinu výdavkov spojených so školou a mimoškolskými aktivitami. Uhradzoval výdavky so športovými aktivitami vrátane ich vybavenia. So synom trávi víkendy a v tom čase hradí plne všetky jeho potreby aj na kultúrne a športové vyžitie. Od septembra 2017 mu matka prestala dávať šeky na úhradu školských aktivít napriek jeho opakovaným prosbám. Trvala na tom, že ona chce hradíť sama všetky potreby detí. Uviedol, že poberal prídavky na deti, avšak od 1.4.2018 ich nepoberá a stále žijú všetci v spoločnej domácnosti. Potvrdil skutočnosť ohľadne zníženia jeho príjmu v dôsledku toho, že mu boli odňaté určité pracovné povinnosti, ktoré nespádajú do priameho riadenia firmy, napríklad stratégia a predaj a nepodíela sa tým už na niektorých aktivitách spoločnosti a tieto prešli na materskú firmu a korporát. Bolo to rozhodnutie materskej spoločnosti, korporátu. Uviedol, že súd pri určení výživného na zníženie príjmu neprihliadal, čo uviedol aj vo svojom odvolaní napriek faktu, že od mája 2017 došlo k zníženiu jeho príjmu na sumu 2.100 € mesačne. Za celé preskúmané obdobie vrátane obdobia po novembri 2017 jeho priemerný mesačný príjem nikdy nedosahoval 3.800 € ako tvrdí matka. Konštatoval, že aj po rozvode stále platí plnú sumu poplatkov spojených s užívaním bytu napriek tomu, že už sú právoplatne rozvedení a taktiež sám uhrádza aj kompletnú splátku úveru v sume 516 €, ktorý bol poskytnutý na zabezpečenie bývania. Úprava styku s mal. G. bola nevyhnutná. Potvrdil, že vzťah maloletej k nemu nie je najlepší, avšak zároveň matka nerobí nič pre jeho zlepšenie a neustále zdôrazňuje dcére jeho vinu za rozpad rodiny. Dcéra ho vníma ako toho, kto matke ublížil a rozbil rodinu. Nepopiera, že v roku 2013 to s neverou pokazil, avšak viac ako dva roky sa snažil urobiť všetko pre to, aby to napravil, žiaľ z jeho strany, resp. zo strany manželky to bolo odmeňované neustálymi výčitkami a pripomínaním zlyhania. Matka neustále v dcére živí hnev voči nemu a navyše maloletá je puberte, čo je náročné a citlivé obdobie. Vyslovil presvedčenie, že dcéra môže prejavíť záujem o styk s ním, ak bude vedieť, že môže s ním ísť, že sa môže pred matkou ospravedlniť tým, že ide, lebo je to nariadené súdom. Zo znaleckého posudku vyplýva, že maloletá neodmieta styk s ním, jej vzťah je voči nemu čiastočne daný identifikáciou s matkou a z toho dôvodu znalec aj autoritatívnu úpravu styku neodporúčal, pričom maloletá sa u znalca vyjadrila, že sa chce s ním stretávať. Pokiaľ matka poukazuje na skutočnosť, že od septembra 2017 neprejavil túžbu voziť deti do školy a na krúžky, odporučil vypočuť si zvukový záznam z pojednávania vo veci úpravy rodičovských práv a povinností do rozvodu sp.zn. 18P 16/2017 zo dňa 7.12.2017, kedy na jeho snahu matka okamžite reagovala negatívne, spochybnila to, že by mohol mal. G. voziť keď s ním nechce byť. Konštatoval, že matke stav kedy dcéra navonok ho odmieta vyhovuje a živí ho. Uviedol, že jeho styk s dcérou bol upravený v minimálnej forme a toto rozhodnutie súdu akceptoval, neodvolal sa a nežiadal širší styk, pretože rešpektuje aj vôľu aj najlepší záujem mal. G.. Vo vzťahu k mal. G. odvolanie matky nemá nijaké opodstatnenie, pretože jeho vzťah k synovi je dobrý, trávia spolu čas, maloletý s ním rád trávi čas, vyvíjajú spolu aktivity, venujú sa športu, turistike a preto nie je dôvodu na obmedzovanie styku. Maloletému pravidelne kupuje kompletnú lyžiarsku výstroj, chodia sa spolu lyžovať, zakúpil mu bicykel, cyklistickú výstroj a styk upravený súdom prvej inštancie je v absolútne štandardnom rozsahu. Skutočností uvádzané matkou sú snahou ho úplne dehonosťovať. Poprel, že by jeho rodina, ktorí majú G. úprimne radi by sa mu posmievali, pričom odvolací návrh matky nemá nijakú oporu vo vykonanom dokazovaní a je v rozpore s najlepším záujmom maloletého.

5. Matka sa vyjadrila k odvolaniu otca, s ktorým nesúhlasí a poukázala na to, že súd sa nevysporiadal pri určovaní výšky výživného so všetkými uvedenými okolnosťami, nakoľko možnosti navrhovateľa prispievať na výživu detí sú omnoho väčšie ako sa snaží preukazovať, pretože sám uviedol vo svojom odvolaní, že jeho mesačné výdavky sa znížili o sumu 332,32 €, čo predstavuje sumu mesačnej splátky druhého úveru, ktorý už bol splatený. Po odpočítaní všetkých mesačných nákladov navrhovateľa ostáva mu vysoká suma finančných prostriedkov cca 1.600 €, ktorá mu ostáva na jeho vlastnú potrebu. Napriek tomu, že sa snaží preukázať rapidnú redukciu svojho príjmu v spoločnosti ktorá ho poverila jej riadením, pôsobí na pozícii výkonného riaditeľa a zamestnávateľ je zjavne s výkonom jeho práce spokojný, čo preukazujú aj vysoké ročné odmeny, ktoré mu boli zamestnávateľom vyplatené väčšinou v mesiacoch február a marec. Uviedla, že navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, ktoré viedli zamestnávateľa k redukcii príjmu, nepredložil žiaden dodatok k pracovnej zmluve a vyslovila názor, že redukcia príjmu zo strany navrhovateľa je účelová z toho dôvodu, aby sa vyhol plateniu vyššieho výživného. Domnieva sa preto, že príjem navrhovateľa je stále rovnaký, pretože životná úroveň sa mu žiadnym spôsobom nezmenila. Uviedla, že mesačné výdavky za užívanie spoločného bývania inkaso 130 € hradí výlučne sama a navrhovateľ od septembra 2017 žiadnym spôsobom neprispel na výživu detí a od februára do septembra 2017 prispieval čiastočne, pričom poberal prídavky na deti napriek tomu, že ide o štátnu dávku, ktorou štát prispieva na výchovu a výživu nezaopatrených detí, ktorú jej neodovzdával a naďalej si uplatňuje daňový bonus. Zdôraznila, že navrhovateľ napriek tomu, že poukazuje na to, že výška výživného je neprimeraná, pričom sám nevie a ani nemôže vedieť odôvodnené potreby detí, keďže na ich financovanie sa nepodieľa. Citovala § 62 ods. 2 Zákona o rodine a žiada, aby odvolací súd zaviazal navrhovateľa prispievať na mal. G. 700 € mesačne a mal. G. 600 € mesačne.

6. Manželka navrhovateľa sa vyjadrila k vyjadreniu navrhovateľa, v ktorom poukazuje na to, že ňou vyčíslená výška mesačných výdavkov, ktorú v konaní preukázala podrobným rozpisom mesačných výdavkov, ktorý na maloleté deti vynakladá a doložila výpisy z účtov je primeraná a zodpovedá mesačným potrebám maloletých detí. Poukázala na to, že navrhovateľ nevie, ani nemôže vedieť, aké sú odôvodnené potreby detí, keďže na financovanie ich potrieb sa od januára 2017 do augusta 2017 podieľal len čiastočne a od septembra 2017 do mája 2018 žiadnym spôsobom. Preto nemôže mať prehľad o tom, aké sú reálne mesačné oprávnené potreby detí. Uviedla, že mesačné výdavky na deti financuje a zabezpečuje aj v súčasnosti tak, ako v predchádzajúcom období s finančnou podporou a pomocou svojej matky a úveru, ktorý bola nútená zobrať, aby zabezpečila všetky potreby maloletým deťom, pretože navrhovateľ sa od financovania týchto úplne dištancoval. Ona bola nútená potlačiť všetky svoje potreby na minimum a všetok svoj čas a finančné prostriedky investuje výlučne do svojich detí na rozdiel od navrhovateľa, ktorý pravidelne chodí cvičiť, po večeroch chodí s priateľmi von a po hoteloch s rôznymi ženami, víkendy trávi mimo domu a pravidelne si zaobstaráva drahé oblečenie. Popiera, že by navrhovateľ platil deťom väčšinu výdavkov spojených so školou a mimoškolskými aktivitami a nepreukazujú to ani dôkazy predložené navrhovateľom v samotnom konaní, t.j. výpisy z účtu a predložené bločky. Po odchode zo spoločnej domácnosti v januári 2017, do ktorej sa vrátil v marci 2017 prispieval na výživu maloletých detí čiastočne a vyčíslenie výdavkov na deti a bývanie, v ktorom uvádzal aj výdavky, ktoré hradil od septembra 2016 do januára 2017, t.j. do času, kým neopustil spoločnú domácnosť. Od februára 2017 kedy navrhovateľ nežil v spoločnej domácnosti uhradil podľa predložených výpisov z účtu školskú jedáleň pre G. a G. za mesiac marec a jún 2017 v sume 80,77 €, radu rodičov pri základnej škole vo februári 2017 v sume 30 €, za školský klub pre mal. G. uhradil od februára 2017 0 €, hudobnú školu pre mal. G. a mal. G. za mesiac február a marec 2017 spolu 99 €, výtvarnú a tanečný krúžok pre mal. G. neuhradil od februára 2017. Navrhovateľ ním tvrdené výdavky na športové aktivity uhrádza len synovi, a to výstroj na lyžovanie a občasnú víkendovú lyžovanie jedenkrát počas zimy, ale na dcéru nemá čo uhrádzať, pretože jej nekúpil nič a netrúvil s ňou voľný čas. Pokiaľ uvádzal, že maloletým deťom uhrádzal náklady v súvislosti s kultúrnymi vyžitiami, pričom po prvýkrát od januára 2017 zobral mal. G. do kina a okrem občasných víkendov strávených so synom na horách, zopár rodinných osláv, na ktoré syna zobral, nielenže neinvestoval do neho žiadne prostriedky, ale ani žiaden čas. Od februára 2017 bola nútená všetky výdavky uhrádzať ona, pretože ich navrhovateľ prestal platiť, nakoľko bola vyzvaná školskou jedálňou aj základnou umeleckou školou na úhradu výdavkov, keďže ich deti prestali mať zo strany otca výdavky hradené, aj keď mal k dispozícii všetky účty, sumy, kontakty, chodili mu informačné e-maily ako rodičovi a dokonca členovi školskej rady a rovnako si mohol ísť pre šeky na stravu, ale namiesto toho nepreukázal aktivitu týmto smerom, neprejavil zodpovednosť otca za dve deti a neustále sa vyhováral. Pokiaľ chcel od septembra 2017 prispievať na výživu detí, mohol tak urobiť kedykoľvek, v akejkoľvek forme, napr. prispievaním matke na výživu, ale ani raz to neurobil. Namiesto toho si ešte nechával vyplácať prídavky na maloleté deti. Poukázala na to, že navrhovateľ

pravidelne chodí na dlhšie služobné cesty do zahraničia, napríklad Nemecko, India, Japonsko, za ktorú sú mu vyplácané nemalé sumy na diéty, ktoré do svojho príjmu nepriznal a nezahrnul. Napriek tomu, že tvrdí, že príjem sa mu rapidne znížil, žiadnym spôsobom sa to neprejavilo na jeho životnom štandarde, ktorý je aj v súčasnosti na vysokej úrovni, ináč by si nemohol dovoliť nákladný život a nie je ochotný prispievať na výživu detí úhradou ich odôvodnených potrieb. Čo sa týka styku s mal. G., poukázala na to, že maloletá je nasilu tlačaná do styku s otcom napriek tomu, že je nevyhnutné, aby si navrhovateľ postupnými krokmi získal jej dôveru a začal budovať ich vzájomný vzťah postupne a nenásilne. Priznala, že na začiatku od prevalenia nevery navrhovateľa ťažko znášala túto situáciu a vinila z nej navrhovateľa, ktorý napriek príslubom a klamstvám v nevere pokračoval, aj keď tvrdil niečo iné. Maloletá G. sa navrhovateľovi odcudzila nie kvôli navrhovateľovej nevere, ale preto, ako sa k matke správal najmä pred nimi. Práve navrhovateľ bol ten, ktorý matku pred deťmi ponižoval, znevažoval a ona musela riešiť situáciu privolaním polície, podaním trestného oznámenia a informovaním kolízneho opatrovníka. Takéto správanie navrhovateľa pretrváva aj naďalej a toto znevažujúce správanie voči nej prejavuje aj navrhovateľova rodina. Uviedla, že navrhovateľ ako k matke jeho detí nemá úctu a celkovo ani k ženám, čo sa prejavuje aj vo vzťahu k mal. G., ku ktorej si nehľadá cestu ale naopak zo zlého vzťahu obviňuje ju ako matku. Navrhovateľ nevie s mal. G. komunikovať, jej problémy bagatelizuje, prehliada ich, zhadzuje ju pred rodinou a bratom, správa sa k nej direktívne, príkazovo a nehľadá žiadne cesty a spôsoby ako sa k nej priblížiť. Tieto okolnosti boli uvedené v znaleckom posudku Mgr. X. M., ktorý sa vyjadril k profilu navrhovateľa, že je aktívnejší vo výkonovej ako interpersonálnej oblasti. Administratívny test potvrdil sebadôveru vyšetrovaného, miestami môže výrazný pocit sebahodnoty viesť k egocentrickému správaniu, skalopevnému presvedčeniu o vlastnej pravde a prehliadaniu potrieb druhých. Uvedené tendenciu možno ľahko podnecovať alebo rozvíjať konflikty v napätej domácej atmosfére. O deti sa zaujíma, avšak bola naznačená určitá povrchnosť otca vo vzťahu k deťom. Aktuálne si nevie nájsť cestu k blízkeму rodičovskému vzťahu s dcérou G.. Racionalizuje a bagatelizuje ňou prejavované postoje a emócie a dostatočne neprejavuje porozumenie k prežívaniu dcéry G.. Z tohto vyjadrenia možno usudzovať, že nie je to ona ktorá bráni zlepšeniu vzťahov s mal. G., ale je to práve navrhovateľ, ktorý by sa mal zamyslieť nad vlastným správaním a opätovne si prečítať znalecký posudok. K vyjadreniu navrhovateľ ohľadne vozenia detí do školy a krúžky uvádza, že navrhovateľ svoje túžby prezentuje len verbálne pred súdom a od decembra 2017 nevyvinul žiadnu iniciatívu týmto smerom. Vo vzťahu k úprave styku s mal. G. uvádza, že navrhovateľ nevyvíja iniciatívu venovať sa G. a tráviť s ním viac času ale naopak, trávi s ním čas len jeden víkend v mesiaci a ostatné víkendy trávi mimo spoločného domu a realizuje vlastný program. Poukázala na to, že naposledy maloletého zobral do zahraničia bez cestovného pasu a matke ho vrátil späť so spáleným chrbtom a celého doštipaného od komárov, pričom maloletému nevedel zakúpiť ani krém na štipance a spálený chrbát. Uviedla, že navrhovateľ by sa mal snažiť zlepšiť svoj vzťah s maloletým ktorý nie je ideálny a harmonický, ako ho prezentuje navrhovateľ, pretože maloletý sa otca bojí a keď má nejaké trápenie, tak sa zveruje jej ako matke a nie otcovi.

7. Navrhovateľ podal stanovisko v ktorom uviedol, že rozsiahle vyjadrenia matky a manželky sú sčasti identické a značne deformujú realitu. Čo sa týka jeho príjmu a sumy, ktorá mu po úhrade výdavkov zostáva, pričom celkom ignoruje fakt, že spláca spoločný úver 516 € mesačne. K zníženiu príjmu sa vyjadril v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností do rozvodu manželstva vedeného pod sp.zn. 18P 16/2017. Uviedol, že išlo o rozhodnutie spoločnosti, pričom mu ubudli určité pracovné povinnosti. Zníženie jeho príjmu bolo súdu riadne preukázané zamestnávateľom prostredníctvom mzdových listov ako aj ďalších príloh, ktoré zahrňujú jeho príjem vrátane akýchkoľvek odmien. Uviedol, že nikto sa ho na dôvody zníženia príjmu nepýtal. Uviedol, že v spoločnosti SPINEA Technologies s.r.o. pracuje od roku 2014 a je jeho aktuálnym a jediným zamestnávateľom v tomto období. So spoločnosťou Kimex ani s nikým iným nemá uzavretý žiaden pracovnoprávny vzťah. Uviedol, že manželku opakovane žiadal, aby mu umožnila uhrádzať šeky za stravu v škole a krúžky tak ako to robil v minulosti, avšak nechcela sa s ním o tom baviť a z toho dôvodu sa jeho právna zástupkyňa obrátila mailom na vtedajšiu právnu zástupkyňu manželky JUDr. Habiňákovú. Prídavky na deti od 1.4.2018 poberá manželka. Výdavky udávané manželkou na deti v celkovej sume 1.119 € a pre ňu samotnú 636 € mesačne považuje za neodôvodnené, pretože nie je možné uveriť tomu, aby celkové mesačné výdavky matky boli 1.755 €, pričom jej príjem činí 1.200 € a teda 555 € mesačne dáva stará matka maloletých detí. O čerpaní úveru manželkou nemá vedomosť a v ňou deklarovovaných výdavkoch na ňu a deti v celkovej sume 1.755 €, pričom nie je zahrnuté bývanie, teda ide o neuveriteľné sumy, ktoré nemožno brať vážne. Poukázal na to, že matka manželky je už dôchodkyňou a nie je v jej možnostiach prispievať dcére mesačne 555 €. K styku s deťmi poukázal na to, že matka naďalej koná tak, aby sa stretával s mal. G. čo najmenej a obom deťom neustále pripomína jeho zlyhanie v podobe manželskej nevery, takže za

týchto podmienok je zlepšenie jeho vzťahu s G. značne sťažené. Pokúša sa napriek tomu nájsť cestu k G. mnohými spôsobmi, zaujíma sa o to čo má nové, ako sa jej darí v škole, vie o všetkých aktivitách, ktoré absolvuje so synom a vždy jej dáva možnosť sa k nim pripojiť. Spomínané vozenie detí do školy spresnil tým, že pred rozvodom chodili deti do školy výhradne s ním a napriek tomu, že žiadal manželku niekoľkokrát aj prostredníctvom právnej zástupkyne, nebolo mu to umožnené. Uviedol, že s mal. G. sa cítia navzájom dobre, trávi s ním veľmi rád čas a matkou spomínané slnko a komáre sú súčasťou dovolenky v prírode. Často si sám G. uvedomuje ako mu matka sťažuje prístup k nemu, ako mu strávený čas s ním sa snaží skrátiť na minimum, prípadne mu ho zakáže alebo rýchlo pripraví iný program a čas strávený s ním si musí u matky doslova vydobýť, keďže matka s ním odmieta komunikovať o čomkoľvek, dokonca aj o termínoch s deťmi či iných závažných veciach týkajúcich sa maloletých detí, či ich spoločnej domácnosti. Zároveň pripojil e-mailovú komunikáciu ohľadne požiadavky od matky, aby mu poskytla šeky súvisiace s úhradami aktivít maloletých detí, školských, záujmových, stravy a podobne.

8. Manželka sa vyjadrila k stanovisku navrhovateľa v súvislosti s jeho príjmom, súčasným a budúcim bývaním a uviedla, že realitu neskresľuje, nedeformuje, vychádza len z dôkazov, ktoré navrhovateľ sám predložil. Je presvedčená o tom, že redukcia príjmu zo strany navrhovateľa je účelová a tvrdenia, že mu boli odobraté určité pracovné povinnosti sú zavádzajúce a nepreukázané. Uviedla, že pravidelne chodil a chodí na dlhšie služobné cesty Nemecko, India, Japonsko aj v čase osobného voľna, za ktoré sú mu vyplácané nemalé sumy na diéty, ktoré do svojho príjmu nepriznal a nezahrnul. Tvrdí, že príjem navrhovateľa napriek tomu, že podľa jeho tvrdenia sa rapídne znížil, sa žiadnym spôsobom neprejavila na jeho životnom štandarde a aj v súčasnosti na vysokej životnej úrovni, ináč by si nemohol dovoliť nákladný život a napriek tomu nie je ochotný prispievať na potreby detí, ktoré si ich vyžadujú. K úhrade šekov tvrdí, že od septembra 2017, pokiaľ uvádzal, že nemohol uhrádzať šeky, pretože mu ich odmietla dať, tak bola nútená platiť od februára 2017 všetky výdavky, pretože ich navrhovateľ prestal uhrádzať a rovnako bola vyzvaná školskou jedálňou, základnou umeleckou školou na úhradu týchto potrieb, pretože ich navrhovateľ bez upozornenia prestal platiť, takže ona bola nútená uhrádzať ich sama, pretože navrhovateľ nepreukázal žiadnu aktivitu týmto smerom a prevzal zodpovednosť za deti, pokiaľ tvrdí, že mal záujem ich prispievať a mohol tak urobiť kedykoľvek a v akejkoľvek forme. Uvádzanie e-mailu považuje za účelové pretože sám navrhovateľ uviedol, že došlo k výmene právneho zástupcu z dôvodu straty dôvery. Ohľadom poberania prídavkov na deti v čase pojednávania aktuálne poberal navrhovateľ prídavky aj iné výhody na deti, až následne na základe rozhodnutia súdu bola zaslaná žiadosť o zmenu poberania prídavkov, čo bolo realizované so spätnou platnosťou ako to zákon umožňuje. Ohľadne výdavkov uviedla, že ňou vyčíslená výška mesačných výdavkov bola preukázaná podrobným rozpisom mesačných výdavkov a doložená výpismi z jej účtu a je primeraná a zodpovedá potrebám detí. Uviedla, že navrhovateľ nevie a nemôže vedieť, aké sú oprávnené potreby detí, pretože sa na ich financovaní nepodieľal žiadnym spôsobom a tieto uhrádzala výlučne sama za pomoci svojej matky a úveru, ktorý bola nútená zobrať aby boli zabezpečené všetky potreby detí. Špecifikovala, že bola nútená potlačiť všetky svoje potreby a výdavky týkajúce sa jej osoby na minimum a v súčasnosti všetok čas a finančné prostriedky investuje do detí. Ohľadne styku uviedla, že mal. G. sa voči navrhovateľovi odcudzila nielen kvôli nevere, ale aj preto ako sa k nej správal. Navrhovateľ ju ako matku pred deťmi ponižoval, znevažoval, niektoré prípady musela riešiť privolaná polícia a podaním trestného oznámenia. Navrhovateľ nemá úctu ani k nej ako matke ani k ženám a táto neúcta a znevažovanie sa prejavuje aj vo vzťahu k G., ku ktorej si cestu nehľadá ale zo zlého vzťahu obviňuje ju. Navrhovateľ ju ako matku zhadzuje aj pred synom výrokmi ako je múdrejší ako mama a s mamou je nuda. Poukázala na závery znaleckého posudku ohľadne správania sa navrhovateľa voči maloletým deťom a jeho povahových črt, pričom z uvedeného je zrejmé, že nie ona je tá ktorá bráni zlepšeniu vzťahov s maloletými deťmi ale navrhovateľ ktorý by si mal zlepšiť vzťah k maloletým deťom a nie obviňovať ju. Pokiaľ sa týka vyjadrenia navrhovateľa ohľadne vozenia detí do školy a krúžky ak ich prezentuje tak je to len verbálne, pretože od decembra 2017 nevyvinul žiadnu iniciatívu týmto smerom, ale domov si doviedol na noc cudziu ženu s ktorou strávil noc. Navrhovateľ trávil a trávi čas s mal. G. len jeden víkend v mesiaci, ostatné víkendy trávi mimo spoločného domu a realizuje vlastný program. Neplánuje si aktivity so synom, ale na poslednú chvíľu ju obmedzuje v programe s deťmi, čo stresuje mal. G.. Voči synovi sa nespráva zodpovedne, pretože ho vzal do zahraničia bez cestovného pasu a vrátil maloletého so spáleným chrbtom a doštipaného od komárov. Čo sa týka letných prázdnin, navrhovateľ naplánoval G. tábor bez porady s ňou ako matkou, takže mu nič nebránilo v napláňovaní aj zvyšných týždňov, taktiež syn trávil dni doma a nemal záujem mu urobiť popoludň program. Ignoroval dohodu so synom a následne ho musel syn nútiť k tomu aby sa dohodli na termínoch, pretože navrhovateľ opätovne uprednostňoval trávenie času s bratom pri pive.

9. Výroky rozsudku súdu prvej inštancie o rozvoze manželstva účastníkov, zverení mal. G. a mal. G. na čas po rozvoze do osobnej starostlivosti matky neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní (ust. § 367 ods. 2 CSP).

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o určení výživného spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetky podstatné skutočnosti ktoré vyšli v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolateľov odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Úvahy súdu obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku vyplývajú aj z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

13. Odvolací súd poukazuje na to, že pri rozhodovaní o výživnom sa použijú zásady citované v ust. § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných rodičov dieťaťa, súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti. Ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine stanovuje, že dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň

rodičov vysoká, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nej úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa. Je však potrebné mať na pamäti, že miera týchto potrieb je ovplyvňovaná schopnosťami a možnosťami povinného rodiča a jeho životným štandardom. V prípade, ak sú schopnosti a možnosti rodiča obmedzené, je potrebné mať za to, že odôvodnenými potrebami sú len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb nutných pre život kultúrneho človeka.

14. Vychádzajúc z uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. Odvolací súd dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že určené výživné zodpovedá zákonným kritériám určovania rozsahu výživného s prihliadnutím na príjem otca zistený listinnými dôkazmi, správne prihliadal a zohľadňoval náklady rodičov na živobytie a poukazuje na to, že na odvoláciu námietku otca ohľadne uhrádzania úveru nemohol prihliadnuť, nakoľko nie sú prednostnou pohľadávkou a výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča. Odvolací súd poznamenáva, že splácanie úveru nemožno považovať za nevyhnutný výdavok v takej miere, že by ovplyvňoval jeho zákonnú vyživovaciu povinnosť. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie boli zistené príjmové a majetkové pomery oboch rodičov a aj skutočnosť, že rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Vo vzťahu k odvolacím námietkam týkajúcim sa hodnotenia nevyhnutných výdavkov odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou, a jeho cieľom je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie vlastných potrieb. Zákon v zásade nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Preukazovanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Z uvedeného dôvodu preto nebolo potrebné detailne skúmať výdavky na stravu a osobnú hygienu a podobne. Odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené súdom prvej inštancie zodpovedá zákonným kritériám určovania rozsahu výživného rodičov voči maloletým deťom, vzhľadom na príjmové a majetkové pomery otca a rozsahu odôvodnených potrieb mal. G. a mal. G.. Odvolací súd sa nestotožnil s otcovou námietkou týkajúcou sa pomerov matky, pretože táto si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom plní aj osobnou starostlivosťou a rozhodujúcim subjektom pri určení vyživovacej povinnosti je v tomto prípade otec. Odvolací súd poznamenáva, že určené výživné sumou 320 € mesačne pre mal. G. predstavuje denné výživné 10,60 € a pre mal. G. určené výživné 280 € predstavuje denné výživné 9,30 €, ktoré nepokrýva celkové náklady a všetky odôvodnené potreby maloletých detí, preto je zrejmé, že ich práve matka dopĺňa v rozsahu zodpovedajúcom svojmu príjmu, keďže sa o nich osobne stará a dobrovoľne si voči nim plní svoju vyživovaciu povinnosť, avšak vzhľadom na to, že uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletých detí je vždy limitované možnosťami a schopnosťami rodičov, bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení výživného na čas po rozvoďte vecne správne a zohľadňujúce zákonné kritériá pre určenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom.

15. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj v napadnutom výroku o úprave styku na čas po rozvoďte a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o úprave styku otca s mal. G. a mal. G. dodáva, že právo styku rodiča s dieťaťom je novým právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti druhého rodiča (ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti) zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Priestor na realizáciu rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných väzbov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa čl. 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Pri úprave styku je zásadne potrebné vychádzať z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu svojho voľného času, to znamená počas pracovných dní, školského roka, ako aj počas víkendov, sviatkov a prázdnin. Úprava stretávania pod tento rozsah je obmedzením styku, ku ktorému je možné pristúpiť len za podmienok daných v ust. § 25 ods. 13 Zákona o rodine. Zákon o rodine prioritizuje dohodu rodičov o úprave styku, ale v prípade, ak rodičia nie sú schopní dohodnúť sa na úprave styku, upraví styk autoritatívne súd, pričom prihliada predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ktorým je

jeho zdravý psychický a fyzický rozvoj, zohľadňuje vek dieťaťa a jeho zdravotný stav, prípadne školskú dochádzku, mimoškolskú činnosť, vzdialenosť bydlísk rodičov, pracovné zaťaženie rodičov a pod. a tak, aby aj z týchto aspektov bol určený styk úspešne realizovateľný. Pre akékoľvek rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdením najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú, ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj svoj pocit spolupatričnosti nielen so svojou matkou, ale aj so svojím otcom, pretože ich vzájomné pozitívne pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa. Výchovné pôsobenie len zo strany jedného rodiča má spravidla za následok nedostatky správania a myslenia dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s dieťaťom, a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo pozitívny vzťah k tomuto rodičovi. V prípade, ak rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti nevytvára priaznivé podmienky pre realizáciu styku dieťaťa s druhým rodičom, možno mať vážne pochybnosti o výchovnej spôsobilosti takéhoto rodiča. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dostatočne zohľadnil existujúce pomery rodičov, vek dieťaťa, rešpektujúc najlepší záujem maloletých detí a upravil styk otca s mal. G. a mal. G. s prihliadnutím aj na závery znaleckého dokazovania a stanovisko kolízneho opatrovníka v rámci šetrenia pomerov u oboch rodičov a vylúčením účastníkov. Vo vzťahu k odvolacím námietkam rodičov odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie dôsledne zistil všetky dôležité okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie vo veci samej o úprave styku otca s maloletými deťmi, vykonal dostatočné dokazovanie a v odôvodnení rozhodnutia uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a tieto tvorili ich obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a rodičia v odvolaní neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie poskytol rodičom reálnu a dostatočnú možnosť na uplatnenie ich procesných práv v konaní. Námietka ohľadne nepreskúmateľnosti rozsudku je nedôvodná a odvolací súd konštatuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasni skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti rozsudku a len odlišný názor účastníkov vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov a úvahám súdu uvedených v odôvodnení rozsudku nečiní rozhodnutie nepreskúmateľným a nezákonným. Odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkové okolnosti dôležité pre rozhodnutie o úprave styku na čas po rozvoде, rozsudok spĺňa základné obsahové náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov prvostupňového konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch o určení výživného a úprave styku na čas po rozvoде ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia vo vzťahu k relevantným odvolacím námietkam rodičov doplnil ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

18. Vo vzťahu k výroku rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zastupovaní mal. detí a spravovaní ich majetku sa odvolací súd so závermi súdu prvej inštancie v tomto rozsahu nestotožňuje, pretože súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil pokiaľ rozhodol, že mal. deti na čas po rozvoде bude zastupovať matka a ona bude spravovať aj ich majetok. Odvolací súd poznamenáva, že nositeľmi práva zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok sú obaja rodičia a zasiahnuť do výkonu rodičovských práv a povinností môže súd rodičovi výlučne z dôvodov, ktoré sú uvedené v § 38 Zákona o rodine,

bud' pozastavením výkonu, obmedzením výkonu alebo úplným pozbavením výkonu rodičovských práv a povinností. V zmysle ustanovenia § 28 ods. 1 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti zostávajú obom rodičom zachované aj po rozhodnutí súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Realizovať ho budú v bežných veciach každý samostatne na základe svojho rozhodnutia, v podstatných veciach môže dieťa zastúpiť aj jeden z rodičov, avšak len po dohode s druhým rodičom, keďže o podstatných veciach musia rozhodovať spoločne. Súd prvej inštancie nesprávne a nezákonne rozhodol o zastupovaní mal. detí a ich spravovaní, preto odvolací súd podľa § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zastupovaní mal. detí a spravovaní ich majetku zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).